

a 33 zákona, není v tomto zákoně opory (srov. Stross, Genossenschaftsrecht str. 68—70, Randa, Handelsrecht II. str. 134 pozn. 97 a str. 178 a rozhodnutí nejvyššího soudu čís. 2732 sb. n. s.). Napadené usnesení jest tedy ve zřejmém rozporu se zákonem, dovolací rekurs jest v § 16 čís. pat. z 9. srpna 1854 čís. 208 ř. z. odůvodněn a bylo rozhodnuto, jak se stalo.

Čís. 7259.

Obchodní pomocníci (zákon ze dne 16. ledna 1910, čís. 20 ř. zák.).
Jest důvodem ku propuštění zaměstnance banky (§ 27 čís. 1 zák.),
dal-li příkaz k lombardu cizích cenných papírů, jsoucích u banky jen
v úschově (depot). Zaměstnavatel nemusí udati zaměstnanci důvod pro-
puštění vůbec a, uvedl-li jeden důvod, neztrácí oprávnění uplatňovati
jiný důvod, jestliže takový důvod tu byl.

(Rozh. ze dne 23. srpna 1927, Rv I 1442/26.)

Žaloba propuštěného bankovního ředitele, již se domáhal na bance zaplacení služného za výpovědní dobu a doplnění pense, byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

V projednávaném sporu domáhá se žalobce, který byl u žalované banky ředitelem a byl dne 18. května 1923 s jednoroční lhůtou výpovědní ze služeb banky vypověděn, potom ale dne 4. června 1923 ze služeb banky propuštěn, na žalované bance, ježto prý jeho propuštění není po zákonu odůvodněno, jednak zaplacení služného do vypršení lhůty výpovědní, 29.999 Kč 98 h a 12.583 Kč 32 h, jednak, protože prý pro případ výpovědi se strany banky přísluší mu doplnění pense ročně 15.000 Kč, domáhá se žalobce 20.500 Kč, jako dospělých za sporu splátek na pensijní doplatek. Odvolací soud tyto žalobcovy nároky zamítl s odůvodněním, že žalobce, ač propuštěn byl již 4. června 1923, zažaloval své nároky teprve dne 27. února, 18. září a 5. prosince 1924, tedy vesměs po uplynutí 6měsíční propadné lhůty, stanovené v § 34 zák. o obch. pod. pro uplatňování náhradních nároků pro předčasné propuštění a že tím jeho nároky zanikly. Co se týče námítky žalované banky, že zažalované nároky žalobci nepřisloužejí, protože byl z důležitého důvodu, pro ztrátu důvěry, ježto lombardoval cizí moučnou půjčku ve výši přes 4.000.000 Kč u banky jen v úschově jsoucí, ze služeb důvodně propuštěn, neuznal odvolací soud tuto námítku za opodstatněnou. Jednak proto, že propuštění žalobcovo stalo se z jiného důvodu, pro nepořádky v bursovním oddělení žalobcem vedeném, nikoli pro lombard cizí moučné půjčky, z čehož plyne, že se banka lombardu jako důvodu k žalobcovu propuštění vzdala, takže ho již uplatňovati nemůže, jednak proto, že lombard moučné půjčky vzhledem k tomu, že se stal za runu

na banku za účelem opatření peněz na výplaty, tedy ku prospěchu banky, že se stal s vědomím ostatních ředitelů a beze škody pro banku, tedy vzhledem k okolnostem případu nelze míti za dostatečný důvod pro ztrátu důvěry banky k žalobci a tím ani za důležitý důvod k jeho propuštění (§§ 25 a 27 čís. 1 zák. o obch. pom.). Podle názoru odvolacího soudu nelze o ztrátě důvěry k žalobci a proto o oprávněnosti jeho propuštění z tohoto důvodu mluvití též proto, že žalobci byla dána výpověď a do vypršení výpovědní lhůty dovolená.

Po stránce právní odvolací soud, zamítнув žalobce s jeho nároky, neposoudil věc nesprávně (§ 503 č. 4 c. ř. s.). Vývody dovolání týkají se zamítnutí žalobních nároků z důvodu jejich zániku podle § 34 zák. o obch. pom. Než s tímto důvodem se zatím zabýváti netřeba. Předurčující otázkou pro oprávněnost žalobcových nároků jest a žalovaná banka v dovolací odpovědi se jí zabývá, zda lombard cizí moučné půjčky, u banky jen uložené, byl důležitým důvodem k propuštění žalobce, pokud se týče důvodem ke ztrátě důvěry banky k němu a zdali tedy propuštění žalobce jest po zákonu odůvodněno (§§ 25 a 27 čís. 1 zák. o obch. pom.). V případě kladného zodpovězení této otázky neměl by žalobce nároku ani na služné ani na požadovaný pensijní doplněk a otázka zániku jeho zažalovaných nároků podle § 34 zák. o obch. pom. by odpadla. Co se týče oné předurčující otázky, jest zjištěno, že šlo o cizí, u banky jen v »depot« jsoucí cenné papíry a že žalobce dal příkaz k jejich lombardu. Zjištěno jest též, že zpráva banky, pokud se týče její likvidační komise zvěděla o lombardu teprve dne 1. června 1923, po výpovědi žalobce, takže dáním výpovědi pro banku nepominulo oprávnění pro lombard žalobce ze služeb propustiti. Nelze souhlasiti s odvolacím soudem, že právo banky uplatňovati lombard jako důvod propuštění zaniklo vzdáním se ho. Z toho, že likvidační komise lombard jako důvod, pro který žalobce propouští, neuvedla, neplyne a dovozovati nelze, že se uplatňování lombardu jako propouštěcího důvodu vzdala. Zaměstnavatel nemusí zaměstnanci udati důvod propuštění vůbec a uvedl-li jeden důvod, neztrácí tím oprávnění uplatňovati jiný důvod, jestliže takový důvod tu byl. Také přisvědčiti nelze odvolacímu soudu, že žalobcův lombard cizích moučných půjček u banky jen uložených nebyl důležitým důvodem, by na základě něho mohl býti žalobce propuštěn. Lombard cizích cenných papírů, u banky jen v »depot« jsoucích, bez svolení majitelů příčí se povinností uschovatele (§ 958 obč. zák.), banka k němu neměla práva ani jako komisionářka (čl. 360 a násl. obch. zák.) a žalobce, dav k němu příkaz, těžce se prohřešil nejen proti majitelům moučné půjčky, nýbrž i proti bance, vydav ji ve značné nebezpečí pro případ, že by majitelé půjčky byli půjčku požádali zpět. V příkazech žalobce k lombardu cizích cenných papírů nutno spatřovati nedostatek svědomitosti ve službě, kterou banka žalobce pověřila a byl proto lombard moučné půjčky pro banku dostatečným důvodem ke ztrátě důvěry k žalobci a tím i k jeho propuštění. (§ 25 a 27 čís. 1 zák. o obch. pom.). Na věci ničeho nemění, že se příkaz k lombardu stal s vědomím ostatních ředitelů, ani že se tak stalo za runu na banku a nemůže na věci

nic měniti, že lombard nebyl předsevzat v úmyslu poškoditi banku, ani, což bylo pouhou nahodilostí, že banka ke škodě lombardem nepřišla. Mylně má též odvolací soud za to, že o ztrátě důvěry a o propuštění žalobce z tohoto důvodu nelze mluvit, když žalobce jest již ze služeb u banky vypověděn a má po čas výpovědi dovolenou. Tím nepřestal žalobce býti v služebním poměru k bance a banka nepozbyla tím oprávnění k výkonu svých práv k žalobci. Žalobce dal lombardem žalované bance důležitý důvod k propuštění z jejích služeb a, byv propuštěn, ježto se tak stalo oprávněně, nemá nároku ani na služné po čas výpovědi ani, ježto předpoklad, za kterého by mu nárok ten příslušel, totiž skončení služebního poměru výpovědí se strany banky, není odůvodněn, nároku na doplněk pense. Se svými zažalovanými nároky byl tedy žalobce zamítnut právem. Za tohoto stavu věci jest lhostejno, zda nároky žalobcovy zanikly též opožděným uplatňováním (§ 34 zák. o obch. pom.), jak uznal odvolací soud, a netřeba se proto zabývatí vývody dovolání, jež se snaží dotyčné stanovisko odvolacího soudu vyvrátiti.

Čís. 7260.

Za platnosti § 29, třetí odstavec, nesp. říz. v doslovu čl. XII. zákona ze dne 8. června 1923, čís. 123 sb. z. a n., není právo stran, by pozůstalostní výkazy a podání o projednání pozůstalosti potřebné samy sepsaly nebo zmocněncem podle zákona oprávněným sepsati daly a soudu předložily, vázáno lhůtou a nemůže strana o ně přijíti ani z důvodu, že pozůstalostní soud přidělil již podle svého uvážení pozůstalost notáři jako soudnímu komisaři. Byla-li již pozůstalost přidělena soudem notáři jako soudnímu komisaři k projednání, jest prohlášením stran, že si projednají pozůstalost samy, skončena činnost notáře jako soudního komisaře a není v takovém případě k tomu, by pozůstalost byla odňata notáři, potřebí zvláštních věcných důvodů.

(Rozh. ze dne 24. srpna 1927, R I 695/27.)

Návrh dědiců, by jim bylo povoleno písemné projednání pozůstalosti, odevzdané již k projednání notáři, pozůstalostní soud zamítl. Rekursní soud napadené usnesení potvrdil. Důvody: Podle ustanovení §§ 28 a 29 nesp. říz. ve znění zákona ze dne 8. června 1923, čís. 123 sb. z. a n. v okresech mimo sídlo sborového soudu přiděluje soud notářům jako soudním komisařům úkony projednání pozůstalosti podle svého volného uvážení. Notáři podle dalšího odstavce § 29 jsou tím zmocněni také k sestavení výkazů a rozvrhů jmění a tyto výkazy a potřebná podání mohou strany sepsati samy. Ze znění zákona plyne, že projednání pozůstalosti svěřuje soud notářům podle volné úvahy, a toto právo soudu nemůže býti zkracováno, nejsou-li zvláštní věcné důvody,